

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

26 грудня 2024 року

Київ

№ 168

Про затвердження Змін до Положення про екстрену підтримку Національним банком України ліквідності банків

Відповідно до статей 7, 15, 42, 55, 56 Закону України “Про Національний банк України” та статей 66, 67, 71 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, з метою сприяння стабільності банківської системи України шляхом ефективної екстреної підтримки ліквідності банків Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Положення про екстрену підтримку Національним банком України ліквідності банків, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 14 грудня 2016 року № 411 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту відкритих ринків (Олександр Арсенюк) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Юрія Гелетія.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 40

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
26 грудня 2024 року № 168

Зміни до Положення про екстрену підтримку
Національним банком України ліквідності банків

1. У розділі I:

1) у пункті 11:

в абзаці другому слова “строку користування кредитом” замінити цифрами та словами “14 днів”;

пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Національний банк має право прийняти рішення щодо продовження строку користування траншем на строк до 14 днів. Загальний строк користування траншем з урахуванням усіх продовжень строку користування ним не може перевищувати строку користування кредитом.”;

2) у пункті 12 слова “облікової ставки Національного банку” замінити словами “встановленої Національним банком процентної ставки за інструментами постійного доступу з надання ліквідності на термін овернайт”.

2. У розділі III:

1) розділ після пункту 20 доповнити двома новими пунктами 20¹ та 20² такого змісту:

“20¹. Національний банк має право приймати в забезпечення виконання зобов’язань за кредитом для екстреної підтримки ліквідності майно, що визначене в таблиці 5 додатка 1 до цього Положення, виключно в разі вичерпання банком, що звернувся за кредитом для екстреної підтримки ліквідності, можливостей підтримки ліквідності за допомогою стандартних інструментів регулювання ліквідності банків.

20². Майно, визначене в рядках 3, 11 таблиці 1 та таблиці 5 додатка 1 до цього Положення, починає враховуватися в забезпечення виконання зобов’язань за кредитом для екстреної підтримки ліквідності з моменту:

1) блокування на користь Національного банку цінних паперів у системі депозитарного обліку цінних паперів та обтяження в Державному реєстрі обтяжень рухомого майна цінних паперів, включаючи майнові права на майбутні надходження грошових коштів у національній та/або іноземній валюті як сплата

доходу та/або погашення заставлених цінних паперів на окремі рахунки банку в Національному банку (далі – майнові права на майбутні надходження грошових коштів);

2) розміщення грошових надходжень за цінними паперами на окремих рахунках банку в Національному банку (без реєстрації обтяження в Державному реєстрі обтяжень рухомого майна).”;

2) у пункті 29¹:

пункт після слова “таблиці” доповнити цифрами та словами “1 та рядках 1–3 таблиці 5”;

пункт доповнити двома новими абзацами такого змісту:

“Цінні папери, визначені в рядку 3 таблиці 1 та рядках 1–3 таблиці 5 додатка 1 до цього Положення, які є забезпеченням виконання зобов’язань за кредитом для екстреної підтримки ліквідності, мають перебувати у власності заставодавця та не бути обтяженими будь-якими іншими зобов’язаннями.

Національний банк разом із цінними паперами, визначеними в рядку 3 таблиці 1 та рядках 1–3 таблиці 5 додатка 1 до цього Положення, приймає в заставу також і майнові права на майбутні надходження грошових коштів за цими цінними паперами.”;

3) розділ після пункту 29¹ доповнити трьома новими пунктами 29²–29⁴ такого змісту:

“29². Цінні папери, визначені в рядку 3 таблиці 1 та рядках 1–3 таблиці 5 додатка 1 до цього Положення, урахуються у забезпечення виконання зобов’язань за кредитом для екстреної підтримки ліквідності до настання строку їх погашення.

29³. Права на цінні папери, визначені в рядку 3 таблиці 1 та рядках 1–3 таблиці 5 додатка 1 до цього Положення, мають обліковуватися на рахунку в цінних паперах банку, відкритому в депозитарній установі Національного банку.

В умовах розміщення (проспекті цінних паперів та/або рішенні про емісію цінних паперів, та/або інших документах, що підтверджують умови розміщення цінних паперів) має бути передбачено, що грошові виплати як сплата доходу та/або погашення цінних паперів здійснюються виключно через депозитарну систему України.

29⁴. Обслуговування операцій з цінними паперами, визначеними в рядку 3 таблиці 1 та рядках 1–3 таблиці 5 додатка 1 до цього Положення, які є забезпеченням виконання зобов’язань за кредитом для екстреної підтримки ліквідності, а також їх облік здійснюються виключно депозитарною установою Національного банку в порядку, визначеному в Положенні про провадження

депозитарної і клірингової діяльності та забезпечення здійснення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів Національним банком України, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 21 грудня 2017 року № 140 (зі змінами), та Положенні про провадження Національним банком України депозитарної діяльності депозитарної установи, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 03 липня 2024 року № 78 (зі змінами) (далі – Положення № 78).

Депозитарна установа Національного банку/Національний банк на підставі укладеного договору з банком до припинення зобов'язання щодо застави майнових прав на майбутні надходження грошових коштів забезпечує перерахування грошових надходжень за цінними паперами виключно на окремі рахунки банку в Національному банку.”;

4) пункт 32 доповнити вісьмома новими абзацами такого змісту:

“Рішення про виведення з-під застави частини заставленого майна, визначеного в таблиці 5 додатка 1 до цього Положення, може бути прийняте лише в тому разі, якщо немає в забезпеченні іншого майна/гарантій, визначених у таблиці 1 додатка 1 до цього Положення, або їх було попередньо виведено з-під застави.

Національний банк встановлює такий порядок черговості виключення визначеного в таблиці 5 додатка 1 до цього Положення заставленого майна:

1) у першу чергу – корпоративні облігації, щодо яких є рішення Правління Національного банку про включення до пулу цінних паперів, прийняте відповідно до умов, визначених Положенням про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 17 вересня 2015 року № 615 (зі змінами) (далі – Положення № 615);

2) у другу чергу – облігації міжнародних фінансових організацій;

3) у третю чергу – державні облігації України;

4) у четверту чергу – решта видів активів.

Кожен із видів цінних паперів виключається із заставленого майна, починаючи з цінних паперів з найбільш віддаленим строком погашення і закінчуючи цінними паперами з найближчою датою погашення.

Депозитарна установа Національного банку виконує операції, пов'язані з виведенням частини заставленого майна, визначеного в рядку 3 таблиці 1 та рядках 1–3 таблиці 5 додатка 1 до цього Положення, з-під застави на підставі рішення Національного банку про виведення частини заставленого

майна/гарантій з-під застави, відповідно до умов кредитного договору та в порядку, визначеному Положенням № 78.”.

3. Абзац перший пункту 47 розділу V доповнити словами “(ураховуючи облігації внутрішньої державної позики України, які банки зараховують у покриття цих резервів)”.

4. У розділі VI:

1) у пункті 49:

абзац перший після слів “отримання траншів” доповнити словами “та/або продовження строку користування траншами”;

пункт після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

“Заяву про продовження строку користування траншем має бути подано банком не пізніше ніж за п’ять робочих днів до настання дати повернення траншу.”.

У зв’язку з цим абзац другий уважати абзацом третім;

абзац третій після слів “отримання траншу” доповнити словами “та/або продовження строку користування траншем”;

2) пункт 50 доповнити словами “та/або продовження строку користування траншем”;

3) у пункті 51:

в абзаці першому слова “строку користування кредитом” замінити цифрами та словом “14 днів”;

підпункт 1 доповнити словами “(ураховуючи облігації внутрішньої державної позики України, які банки зараховують у покриття цих резервів)”;

4) пункт 52 після слів “траншу” доповнити словами “та/або продовження строку користування траншем”;

5) у пункті 53:

абзац перший після слова “траншу” доповнити словами “та/або продовженні строку користування траншем”;

друге речення підпункту 5 доповнити словами “та/або продовження строку користування траншем”;

6) у пункті 54:

абзац перший після слів “транш”, “траншу” доповнити відповідно словами “та/або продовжує строк користування траншем”, “та/або продовження строку користування траншем”;

абзац другий після слова “траншу” доповнити словами “та/або продовженні строку користування траншем”.

5. У пункті 59 розділу VIII слова “/траншем”, “/траншу” виключити.

6. Пункт 70 розділу IX після слів “набуття його у власність” доповнити словами “(включаючи позасудовий порядок) та/або за рахунок грошових надходжень за цінними паперами, та/”.

7. У додатках до Положення:

1) у додатку 1:

у таблиці 1:

колонку 2 рядка 3 викласти в такій редакції:

“Корпоративні облігації, включаючи майнові права на майбутні надходження грошових коштів”;

таблицю доповнити новим рядком 11 такого змісту:

1	2	3
11	Грошові кошти в національній та/або іноземній валюті, що перераховані як сплата доходу та/або погашення заставлених цінних паперів, майнові права на майбутні надходження за якими передано в заставу відповідно до рядка 3 таблиці 1	Розмір коригуючого коефіцієнта встановлюється окремим розпорядчим актом Національного банку

додаток доповнити новою таблицею 5 такого змісту:

“Таблиця 5

Перелік майна, яке є прийнятним для забезпечення виконання зобов’язань за кредитом для екстреної підтримки ліквідності в разі вичерпання банком доступу до стандартних інструментів регулювання ліквідності

№ з/п	Вид застави	Коригуючий коефіцієнт
1	2	3
1	Корпоративні облігації, включаючи майнові права на майбутні надходження грошових коштів, щодо яких є рішення Правління	Розмір коригуючого коефіцієнта встановлюється

1	2	3
	Національного банку про включення до пулу цінних паперів, прийняте відповідно до умов, визначених Положенням № 615	окремим розпорядчим актом Національного банку
2	Державні облигації України (облигації внутрішньої державної позики України, облигації зовнішніх державних позик України), включаючи майнові права на майбутні надходження грошових коштів	
3	Облигації міжнародних фінансових організацій (емісія яких здійснюється відповідно до законодавства України), включаючи майнові права на майбутні надходження грошових коштів	
4	Грошові кошти в національній та/або іноземній валюті, що перераховані як сплата доходу та/або погашення заставлених цінних паперів, майнові права на майбутні надходження за якими передано в заставу відповідно до рядків 1–3 таблиці 5	

”;

2) у таблиці додатка 2:

у рядку 3:

колонку 2 викласти в такій редакції:

“Корпоративні облигації, включаючи майнові права на майбутні надходження грошових коштів”;

пункти 2–3 колонки 3 викласти в такій редакції:

“2. Облигації перебувають у власності заставодавця.

3. Обіг облигацій обслуговується депозитарною системою відповідно до законодавства України, виплати за облигаціями здійснюються через депозитарну систему України”;

таблицю доповнити п’ятьма новими рядками 11–15 такого змісту:

“

1	2	3
11	Грошові кошти в національній та/або іноземній валюті, що перераховані як сплата доходу та/або погашення заставлених цінних паперів, майнові права на майбутні надходження за якими передано в заставу	Грошові надходження за цінними паперами мають бути розміщені на окремих рахунках банку в Національному банку як забезпечення виконання зобов’язань за кредитом для екстреної підтримки ліквідності перед Національним

1	2	3
	відповідно до рядка 3 таблиці додатка 2 до цього Положення	банком без сплати процентів за розміщення таких коштів
12	Корпоративні облігації, включаючи майнові права на майбутні надходження грошових коштів, щодо яких є рішення Правління Національного банку про включення до пулу цінних паперів, прийняте відповідно до умов, визначених Положенням № 615	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розміщення облігацій здійснено під гарантію Кабінету Міністрів України. 2. Облігації перебувають у власності заставодавця. 3. Обіг облігацій обслуговується депозитарною системою відповідно до законодавства України, виплати за облігаціями здійснюються через депозитарну систему України. 4. Рішенням Правління Національного банку, прийнятим відповідно до умов, визначених Положенням № 615, облігації включені до пулу цінних паперів, що приймаються Національним банком у заставу за кредитами відповідно до умов, визначених Положенням № 615
13	Державні облігації України (облігації внутрішньої державної позики України, облігації зовнішніх державних позик України), включаючи майнові права на майбутні надходження грошових коштів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Облігації перебувають у власності заставодавця. 2. Обіг облігацій обслуговується депозитарною системою відповідно до законодавства України
14	Облігації міжнародних фінансових організацій (емісія яких здійснюється відповідно до законодавства України), включаючи майнові права на майбутні надходження грошових коштів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Облігації перебувають у власності заставодавця. 2. Обіг облігацій обслуговується депозитарною системою відповідно до законодавства України, виплати за облігаціями здійснюються через депозитарну систему України
15	Грошові кошти в національній та/або іноземній валюті, що перераховані як сплата доходу та/або погашення заставлених цінних паперів, майнові права на майбутні надходження за	Грошові надходження за цінними паперами мають бути розміщені на окремих рахунках банку в Національному банку як забезпечення виконання зобов'язань за кредитом для екстреної підтримки

1	2	3
	якими передано в заставу відповідно до рядків 12–14 таблиці додатка 2 до цього Положення	ліквідності перед Національним банком без сплати процентів за розміщення таких коштів

”